

[Elin Appel.]

terperiet ved Mellemskoleprøven; allerede Børn i 12 Aars Alderen bliver bekendt med dette Terperi, som slider ikke bare paa deres, men ogsaa paa deres Forældres og Tanter Nerver. For det andet maa det virke saadan, har det virket saadan, at Folkeskolen i sine sidste Klasser meget ofte bliver kæmmet for sine bedste Elever. Det gjorde et meget stærkt Indtryk paa mig, da jeg en Gang i en kortere Periode underviste i en privat Skole, at høre Omegnens Lærere beklage sig over, hvorledes disse Skoler sugede deres bedste Elever til sig, hvorefter de kom til at sidde tilbage med de andre, og jeg indrømmede disse Lærere, at der var ingen Berettigelse i, at det gik saadan. Vi, som rejser meget, kender jo ogsaa dette Syn: Tog-fulde af Skolebørn, som rejser, somme Tider i timevis, for at komme til Skolen, som vælter ud ved 8-Tiden om Morgenen og om Vinteren først kommer hjem, naar det er mørkt.

Men disse Ulemper kunde maaske endda overvindes, vi kunde maaske finde os i dette Eksamensterperi, vi kunde maaske finde os i, at Folkeskolen paa den Maade bliver kæmmet for mange af sine bedste Elever, vi kunde maaske finde os i, at Børnene skulde slide Kupébænkene Dag ud og Dag ind, hvis vi var sikker paa, at de modtog noget overordentlig værdifuldt, naar de saa kom frem, men det tror jeg ikke er Tilfældet. Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen sagde i sin Tid, at saadan som Udviklingen var gaaet, var der en Fare for ligesom en Degradation af den almindelige Folkeskole. Det var det ærede Medlems Begrundelse for sin Skolereform. Det giver jeg det ærede Medlem Ret i, at derom var der Tale, men derom er der ogsaa Tale i Dag. Der er Tale om en Degradation af den almindelige Folkeskole, som ingen Steder hører hjemme, fordi Mellemskolen ikke er Folkeskolen saa overlegen i Undervisning, som det kunde se ud til. Det er nemlig saadan, at fordi saa mange Elever kommer til Mellemskolen, som ikke burde komme der, saa tynges hele Undervisningen af disse Elever. Naar man derfor indvender imod at beholde alle Elever samlet til deres 14. Aar, at saa tynger de daarligste Elever de bedste, saa er det en Indvending, der ingenlunde fejes væk, fordi man opretter en Mellemskole, hvor mange ret uegnede tynger de egnede. Desuden er det ogsaa saadan, at Mellemskolen tynges af sit Stof paa Grund af den Forberedelse, den er til Gymnasiet, og dette til Universitetet. Det kan vel siges, at Enhedsskolen er beregnet for de

faa, der skal gaa hele Vejen igennem, men den bruges af mange, mange flere. Det kan ikke være Meningen, at Mellemskoleeksamen skal være en god Endestation, det skal være en Station paa Vejen til Maalet, som i første Række er Studentereksamen og maaske Realeksamen.

Man indvender, at det bliver forlangt, at en Ansøger skal kunne præstere et Vidnesbyrd om, hvorvidt han eller hun kan læse og skrive og regne. Jeg finder, at det er en Haan mod Folkeskolens Lærere, at man ikke tror, det er muligt for en Folkeskolelærer at give saadanne Vidnesbyrd uden Eksamen. Naar han har haft Eleven i syv Aar, skulde det dog være muligt for ham at give dette Vidnesbyrd saa solidt, at enhver, der skal antage en Ansøger, ved noget om, om han kan læse, skrive og regne. Det kan derfor ikke anses for nogen rimelig Begrundelse for Mellemskoleeksamen, at det skulde være den eneste Maade, hvorpaa man kunde faa disse Kvalifikationer fastslaet. Det maa i en Tid, da der er Mangel paa Arbejdskraft, være nemmere at foretage en Reform paa dette Omraade end i en Tid, da der er for mange om Stillingerne. Jeg kan ikke tro, det skulde være urimeligt at forlange af en erhvervsdrivende, at han skulde kunne tage et Vidnesbyrd fra en Folkeskolelærer for lige saa værdifuldt som Mellemskoleeksamensbeviset. Jeg har i flere Aar haft Erfaringer med voksne unge, som dels kom fra Mellemskolen, dels kom fra almindelige Folkeskoleklasser. De blev sat sammen, og saa sagde de fra Landsbyskolen altid dette: Vi har ikke Eksamen, vi kan slet ikke klare os imod de andre. Men vi, som underviste dem, gjorde den Erfaring Aar efter Aar, at det var overhovedet ikke at mærke paa Elevmaterialet, om de havde gaaet i Mellemskole eller ej. Dette gjaldt ikke alene Aandsfag, men ogsaa Kemi. Vi kunde overhovedet ikke dele Eleverne efter, om de havde Mellemskoleeksamen eller ej, det var helt andre Kriterier, vi maatte bruge.

Jeg har efter at have undervist ca. 1 000 voksne Elever, som havde deres Skolegang 6—7 Aar bag sig, faaet den bestemte Erfaring, at Mellemskoleeksamen i Almindelighed ikke giver en bedre Ballast end en god Folkeskole. Det er ud fra denne Overvurdering af vor Mellemskole, jeg mener, at hvis Kommissionen skal overveje hele Enhedsskolens Struktur, saa kommer den til i sine Overvejelser at tage fat paa for det første det svageste Led, nemlig Mellemskolen, først og fremmest altsaa Mellemskoleprøven, for det andet den alt for store Brug af Eksamensmellemskolen, som vi kender, og for det